Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

AN TEASTAS SÓISEARACH, 2013

SCÉIM MHARCÁLA

FRAINCIS

ARDLEIBHÉAL

Nóta do mhúinteoirí agus do scoláirí faoi úsáid na scéimeanna marcála foilsithe

Níl na scéimeanna marcála a fhoilsíonn Coimisiún na Scrúduithe Stáit ceaptha lena n-úsáid mar cháipéisí astu féin. Is áis riachtanach iad ag scrúdaitheoirí a théann faoi oiliúint i léirléamh agus i gcur i bhfeidhm ceart na scéime. Mar chuid den oiliúint sin, as measc rudaí eile, déantar samplaí d'obair na scoláirí a mharcáil agus déantar plé ar na marcanna a bhronntar, mar mhaithe le cur i bhfeidhm ceart na scéime a shoiléiriú. Déanann Scrúdaitheoirí Comhairleacha monatóireacht ar obair na scrúdaitheoirí ina dhiaidh sin le cinntiú go gcuirtear an scéim mharcála i bhfeidhm go comhleanúnach agus go beacht. Bíonn an Príomhscrúdaitheoir i bhfeighil an phróisis agus is gnách go mbíonn Príomhscrúdaitheoir Comhairleach ag cuidiú leis. Is é an Príomhscrúdaitheoir an t-údarás deiridh i dtaca le cé acu a cuireadh an scéim mharcála i bhfeidhm i gceart ar aon phíosa d'obair iarrthóra nó nár cuireadh.

Is cáipéisí oibre na scéimeanna marcála. Cé go n-ullmhaítear dréachtscéim mharcála roimh an scrúdú, ní chuirtear bailchríoch uirthi go dtí go gcuireann scrúdaitheoirí i bhfeidhm ar obair iarrthóirí í agus go dtí go mbailítear agus go meastar an t-aiseolas ó na scrúdaitheoirí uile, i bhfianaise raon iomlán na bhfreagraí a thug na hiarrthóirí, leibhéal foriomlán deacrachta an scrúdaithe agus an ghá le comhleanúnachas caighdeán a choimeád ó bhliain go bliain. Aistriúchán ar an scéim chríochnaithe atá sa cháipéis fhoilsithe seo, mar a cuireadh i bhfeidhm ar obair na n-iarrthóirí uile í.

Is cóir a nótáil i gcás scéimeanna ina bhfuil freagraí nó réitigh eiseamláireacha nach bhfuil sé i gceist a chur in iúl go bhfuil na freagraí ná na réitigh sin uileghabhálach. D'fhéadfadh sé go bhfuil leaganacha éagsúla nó malartacha ann a bheadh inghlactha freisin. Ní mór do na scrúdaitheoirí tuillteanas gach freagra a mheas agus téann siad i gcomhairle lena Scrúdaitheoirí Comhairleacha nuair a bhíonn amhras orthu.

Scéimeanna Marcála san am atá le teacht

Ní cóir talamh slán a dhéanamh d'aon rud a bhaineann le scéimeanna marcála san am atá le teacht bunaithe ar scéimeanna a bhí ann cheana. Cé go mbíonn na bunphrionsabail mheasúnachta mar an gcéanna, is féidir go mbeadh athrú ar shonraí marcála cineál áirithe ceiste i gcomhthéacs na páirte a bheadh ag an gceist sin sa scrúdú foriomlán bliain áirithe ar bith. Bíonn sé de fhreagracht ar an bPríomhscrúdaitheoir bliain áirithe ar bith a dhéanamh amach cén tslí is fearr a chinnteoidh go measfar obair na n-iarrthóirí go cothrom agus go cruinn, agus go gcoimeádfar caighdeán comhleanúnach measúnachta ó bhliain go bliain. Dá réir sin, d'fhéadfadh gnéithe de struchtúr, de mhionsonraí agus de chur i bhfeidhm na scéime marcála in ábhar áirithe athrú ó bhliain go bliain gan rabhadh.

SCRÚDÚ AN TEASTAIS SHÓISEARAIGH

FRAINCIS – ARDLEIBHÉAL 2013

SCÉIM MHARCÁLA

Agus an scéim mharcála á léamh is cóir na pointí a leanas a chur san áireamh:

Léiríonn **tulslais** / roimh fhreagra go bhfuil an freagra comhchiallach leis an gceann a tháinig roimhe nó gur freagra malartach é. Ní féidir glacadh le freagraí le tulslais eatarthu mar dhá fhreagra ar leith mar sin.

Léiríonn **dais -** roimh fhreagra go bhfuil an freagra ina fhreagra ar leith, agus gur féidir é a mheas mar fhreagra neamhspleách ar aon fhreagra molta eile ar an gceist.

Léiríonn **lúibíní cearnógacha** [ ] ábhar a bhaineann leis an scéim mharcála a thugtar mar eolas breise ar mhaithe leis na scrúdaitheoirí.

Léiríonn **lúibíní cruinne** ( ) ábhar a d'fhéadfaí a thabhairt i bhfreagra an iarrthóra ach nach meastar a bheith riachtanach chun na marcanna iomlána a ghnóthú.

N.B. Níor chóir a mheas nach féidir glacadh le haon fhreagra ach amháin na freagraí a thugtar ar an scéim mharcála. Is féidir glacadh le freagraí atá comhchiallach nó coibhéiseach leo sin ar an scéim mharcála fhoilsithe chomh maith.

D'fhéadfadh feidhm a bheith ag **córas pionóis** lena mbaineann asbhaint marcanna maidir le ceisteanna áirithe chun cosc a chur ar an bhféidearthacht go "liostaíonn" iarrthóirí na freagraí féideartha go léir ar cheist ar leith. Sna cásanna sin, d'fhéadfadh freagra farasbairr atá contráilte freagra ceart a chealú.

Socruithe Réasúnta do Scrúduithe an Teastais

Ina gcás siúd dar deonaíodh tarscaoileadh maidir le litriú agus gramadach, ní ghearrtar pionós as earráidí sa litriú ná i ngnéithe áirithe den ghramadach, mar a míníodh ag an gcomhdháil.

I bhFraincis Ardleibhéil an Teastais Shóisearaigh, ní bhaineann an mionathrú seo de ghnáth ach leis an dá cheist i Roinn III den pháipéar mar a bhfuil 15 mharc ar fáil as teanga i gceist (a) agus 25 marc ar fáil as teanga i gceist (b).

ROINN I Cluastuiscint (140 marc)

A (24 marc)

An chéad chomhrá:	D	8 marc
An dara comhrá:	A	8 marc
An tríú comhrá:	B	8 marc

B (32 marc)

An Chéad Chainteoir: ***<u>Juliette</u>***

Aois: 17 — 2 mharc

***Dhá** mhír eolais faoin gcuma atá uirthi*:

- gruaig dhubh
- súile donna / cróna
- ar mheánairde

2 + 2 mharc

*Slí **amháin** a gcabhraíonn sí lena máthair*:

- siopadóireacht
- cócaireacht / cócaráil

2 mharc

Rud is maith léi a dhéanamh lena cairde: siúlóidí (fada) — 2 mharc

*Rud **amháin** a deir sí atá tábhachtach*:

- coinneáil aclaí / dea-chuma a choinneáil
- a bheith gníomhach

2 mharc

*Toradh **amháin** is maith léi a ithe sa samhradh*:

- sú talún
- sú craobh

2 mharc

An áit a n-oibríonn sí ag an deireadh seachtaine:

bácús — 2 mharc

An Dara Cainteoir: ***<u>Léonard</u>***

Dhá *mhír eolais faoin áit a bhfuil sé ina chónaí:*

- sráidbhaile (beag)
- (sna) sléibhte 2 + 2 mharc

Ainmhí a luann sé: capall 2 mharc

Dhá *rud is maith lena mhic a dhéanamh sa gheimhreadh:*

- an giotár (a sheinm)
- DFÉ / jabanna beaga 2 + 2 mharc

An caitheamh aimsire is fearr leis:

gluaisrothaíocht / rothaíocht ar ghluaisrothar 2 mharc

An lá den tseachtain ar tharla an timpiste:

an Domhnach 2 mharc

An rud a dtabharfaidh an teaghlach cuairt air in Albain:

caisleán (stairiúil) / caisleáin (stairiúla) 2 mharc

C (30 marc)

1. **(a)** stáisiún (traenach) — 3 mharc

[busáras = 0]

(b) (tóg) an chéad (sráid) ar dheis agus tá sé ar chúl na hamharclainne — 3 mharc

[an chéad chasadh ar dheis = 2 mharc]

2. **(a)** seomra dhá leaba / (seomra le) dhá leaba — 3 mharc

[seomra dúbailte = 0]

(b) **VERLAT** — 3 mharc

[4 nó 5 litir ceart = 2 mharc]

[1 go 3 litir ceart = 1 mharc]

3. **(a)**
- ceann (iontach) nimhneach / (droch)thinneas cinn — 3 mharc
- chuir sí amach / bhí tinneas uirthi (ar feadh na hoíche)

(b) 10.30 (a.m.) — 3 mharc

[10.30 p.m. = 0]

4. **(a)** an Ghearmáin — 3 mharc

(b) eitleán / eitilt (eitleoidh sé) — 3 mharc

5. **(a)** blús — 3 mharc

(b) **<u>83.12.58</u>** — 3 mharc

D (40 marc)

1.	**(a)**	- tráthnóna inné / aréir	4 mharc
	(b)	(san) iardheisceart / (ar) fheirm	4 mharc
2.	**(a)**	níl aon deartháir/deirfiúr aici / is leanbh aonair í	4 mharc
	(b)	- cainteach - dícheallach	4 mharc
	(c)	chun na hainmhithe (feirme) a bheathú	4 mharc
3.	**(a)**	- scoil do chailíní (atá inti) - (tá) éide (ann) - (tá uirthi) sciorta dúghorm (a chaitheamh) - (tá uirthi) carbhat glas (a chaitheamh) [lúide dhá mharc as dath mícheart]	4 + 4 mharc
	(b)	- labhraíonn (a tuismitheoirí / siad) an teanga / í / Gaeilge sa bhaile	4 mharc
4.	**(a)**	(i) mí an Mhárta	4 mharc
	(b)	(cead) a iarraidh ar an bpríomhoide	4 mharc

E (14 mharc)

1.	**(a)**	(tá sé ar an mbláth) is mó / is airde ar domhan	2 mharc
	(**b**)	tá boladh feola (as)	2 mharc
2.	**(a)**	10 milliún (euro)	2 mharc
	(b)	úsáideann sé dáta(í) breithe / lá (laethanta) breithe a leanaí	2 mharc
3.	**(a)**	trá (ceithre thrá)	1 mharc
	(b)	truailliú uisce	1 mharc
4.	**(a)**	carranna (seanré) (seancharranna)	1 mharc
	(b)	músaem a chruthú / a oscailt	1 mharc
5.	**(i)**	te	1 mharc
	(ii)	fliuch	1 mharc

ROINN II **LÉAMHTHUISCINT** **(100 marc)**

1.	**(a)**	B	8 marc
	(b)	D	8 marc
2.	**(a)**	cáis	6 mharc
	(b)	cuir an liamhás agus ológa sa bhabhla	6 mharc
	(c)	le prátaí	6 mharc
3.	**(a)**	gorm (éadrom) [gorm dorcha = 0]	2 mharc
	(b)	- (nuair a bhíonn sé) ag súgradh sa ghairdín - (nuair a bhíonn sé) ag súgradh san fhorhalla / san fhorsheomra / sa halla	2 mharc
	(c)	- ag glacadh suaimhnis / ag tabhairt scíthe (ar tholg) - ag codladh (gar don linn snámha) - ag fiach luch (sna pasáistí)	2 mharc
4.	**(a)**	Taureau	6 mharc
	(b)	Scorpion	6 mharc
	(c)	Poissons	6 mharc
	(d)	Lion	6 mharc
5.	**(a)**	- (suite) cois na farraige - níl sé i bhfad ó na sléibhte / tá sé gar do na sléibhte	2 mharc
	(b)	- beagán / líon beag rialacha / rialachán - níl gníomhaíochtaí éigeantach	2 mharc
	(c)	bhí bricfeasta aici	2 mharc
	(d)	dreapadóireacht (ailleadóireacht)	2 mharc

6.	**(a)**	- a bheith 13 (bliana d'aois) (ar a laghad) - dea-fholláine (coirp) a bheith aige/aici / a bheith folláin - taitneamh a bhaint as obair bhuíne	2 mharc
	(b)	Déardaoin	2 mharc
	(c)	an leathchuid	2 mharc
	(d)	an leoraí / an trucail / an t-inneall dóiteáin (dearg) a ní	2 mharc
7.	**(a)**	(uaireanta bíonn) stoirmeacha (toirní) ann / bíonn sé stoirmeach	1 mharc
	(b)	40 lá roimh an gCáisc	1 mharc
	(c)	2,000 / Dhá mhíle	1 mharc
	(d)	caitheann siad bláthanna (ar an lucht féachana)	1 mharc
	(e)	- hataí (greannmhara) - (cuid mhór) smididh	1 mharc
	(f)	tinte ealaíne	1 mharc
8.	**(a)**	- níor thuig sí an múinteoir (i gcónaí) - rinne (comhscoláirí / siad) magadh faoina canúint	1 + 1 mharc
	(b)	(i) vardrús	1 mharc
	(c)	- grá - grámhaireacht / muirn / armacas - dóchas	1 mharc
	(d)	- foirgnimh ollmhóra / ilstóraigh spéire - trácht	1 mharc
	(e)	ag dul (amach) chuig club (oíche) / dioscó i rith na seachtaine	1 mharc

9.	**(a)**	(i) bpáirc (gar don teach)	1 mharc
	(b)	muca, gabhair, cearca / sicíní [2 ainmhí ag teastáil le haghaidh 1 mharc]	1 mharc
	(c)	ní raibh leictreachas (ina dteach / acu)	1 mharc
	(d)	níl siad ag teastáil (uaidh)	1 mharc
	(e)	- ag siúl san fhoraois - iascaireacht	1 mharc
	(f)	bíonn sé neamheaglach / ní bhíonn eagla air / ní bhíonn sé neirbhíseach	1 mharc
	(g)	an ghaoth (láidir)	1 mharc
	(h)	"Rinne tú do dhícheall agus táimid (iontach) bródúil asat"	1 mharc

## Roinn III		Scríobh na Teanga		(80 marc)

(a) ***An Nóta***

Cumarsáid = 15 mharc
Teanga = 15 mharc
Iomlán = 30 marc

Ní mór don iarrthóir plé le tri phointe. Ba cheart creidiúint a thabhairt as gach pointe a luaithe is a fheictear sa fhreagra é trí P1, P2, P3 a scríobh san imeall ar thaobh na láimhe clé. Cinntítear an marc a bhronntar faoin dá cheannteideal - cumarsáid agus teanga - ansin trí thagairt don ghreille mharcála thíos.

(Tabhair ar aird mionathruithe ar an measúnú teanga i gcás scripteanna RACE, mar atá luaite cheana ag tús na scéime marcála seo.)

……………………………………………………………………………………………….

(b) ***An Litir***

Miondealaítear marcanna don litir mar seo a leanas:

Leagan amach = 5 mharc
Cumarsáid = 20 marc
Teanga = 25 marc
Iomlán = 50 marc

Leagan amach don litir neamhfhoirmiúil:

Cinntítear na cúig mharc do leagan amach na litreach mar seo a leanas:

- Ní mór *áit* agus *dáta* a bheith ar an líne chéanna i dtreo an chúinne ag barr ar dheis.
- Ba cheart "**septembre**" a bheith ar an *mí* a úsáidtear agus is gá nach dtosaíonn sé le ceannlitir e.g. is úsáid atá ceart go hiomlán í "an Longfort, le 15 septembre".
- *Beannacht:* Seachas an ghnáthbheannacht, i.e. Chère Liliane, glactar le "salut" agus "bonjour" freisin.
- *Deireadh a chur leis:* Is leor ceann ar bith de na foirmlí a nglactar leo de ghnáth e.g. "amitiés", "amicalement", "à bientôt", etc. i dteannta an ainm, ach ní mór an litriú a bheith **iomlán** ceart. Má thugtar níos mó ná deireadh amháin, bronn marcanna as an gceann deiridh amháin.

Marcáil an Leagain Amach

áit / seoladh	= 1	
le + figiúr	= 1	[d'fhéadfaí an figiúr a scríobh mar fhocal ach ní mór an litriú a bheith ceart, e.g. "le quinze septembre" nó "le 15 septembre"]
mí	= 1	
beannacht	= 1	
deireadh	= 1	

CUMARSÁID:

Marcanna as (a) Cárta Poist	*Cumarsáid*	Marcanna as (b) Litir
11 go 15 mharc	**An chatagóir uachtair** • Ábhar sothuigthe do Fhrancach aonteangach • Úsáid mhaith nó shármhaith as an gcuid is mó nó as gach cuid den ábhar spreagthaigh (i.e. pointí) • Meas ar réim cheart teanga	14 go 20 marc
6 go 10 marc	**An chatagóir láir** • Ábhar beagáinín intuigthe nó réasúnta intuigthe do Fhrancach aonteangach • Úsáid leordhóthanach ar éigean nó úsáid leordhóthanach as cuid nó as gach cuid den ábhar spreagthaigh	8 go 13 mharc
0 go 5 mharc	**An chatagóir íochtair** • Ábhar dothuigthe nó intuigthe ar éigean do Fhrancach aonteangach • Gan úsáid nó beagán úsáide as an ábhar spreagthaigh	0 go 7 marc

TEANGA:

Marcanna as (a) Cárta Poist	*Teanga*	Marcanna as (b) Litir
11 go 15 mharc	**An chatagóir uachtair** • Úsáid as stór focal maith nó saibhir lena n-áirítear nathanna cainte Fraincise, b'fhéidir • Gan mórán dearmad sna briathra - aimsirí, aontuithe, etc. • Úsáid mhaith nó shármhaith as gnéithe eile, e.g. aidiachtaí, dobhriathra, réamhfhocail, forainmneacha, frithoibríocht • Na litrithe ceart ar an iomlán	18 go 25 marc
6 go 10 marc	**An chatagóir láir** • Stór focal leordhóthanach ar éigean nó leordhóthanach • Na briathra mícheart ar an iomlán nó corruair • Úsáid leordhóthanach ar éigean as gnéithe eile gramadaí mar atá liostaithe thuas	10 go 17 marc
0 go 5 mharc	**An chatagóir íochtair** • An-drochúsáid nó drochúsáid as an stór focal • Gach briathar nó formhór na mbriathra mícheart • Gan úsáid cheart nó beagán úsáid cheart as gnéithe eile gramadaí mar atá liostaithe thuas	0 go 9 marc

Grád iomlán a bhronntar ar gach script (uasmhéid = 320 marc)

A	=	272 - 320 marc
B	=	224 - 271 marc
C	=	176 - 223 marc
D	=	128 - 175 marc
E	=	80 - 127 marc
F	=	32 - 79 marc

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

Marcanna Breise as ucht freagairt trí Ghaeilge

Léiríonn an tábla thíos an méid marcanna breise ar chóir a bhronnadh ar iarrthóirí a ghnóthaíonn thar 75% d'iomlán na marcanna.

N.B. Ba chóir marcanna de réir an ghnáthráta a bhronnadh ar iarrthóirí nach ngnóthaíonn thar 75% d'iomlán na marcanna. Ba chóir freisin an marc bónais sin a shlánú **síos**.

Bain úsáid as an tábla seo i gcás na hábhair a leanas:

- **Fraincis**

Iomlán: 320 Gnáthráta: 5%

Bain úsáid as an ngnáthráta i gcás marcanna suas go 240. Thar an marc sin, féach an tábla thíos.

Bunmharc	Marc Bónais
241 - 246	11
247 - 253	10
254 - 260	9
261 - 266	8
267 - 273	7
274 - 280	6

Bunmharc	Marc Bónais
281 - 286	5
287 - 293	4
294 - 300	3
301 - 306	2
307 - 313	1
314 - 320	0